

عنوان مقاله:

فقر چندبعدی زنان و مردان سرپرست خانوار در مناطق شهری و روستایی ایران با استفاده از روش آلکایر و فوستر

محل انتشار:

فصلنامه رفاه اجتماعی، دوره 18، شماره 69 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 43

نویسندگان:

Mohammad hasan fotros - دانشگاه بوعلی سینا

sudeh ghodsi^۲ ghodsi - دانشگاه بوعلی سینا

خلاصه مقاله:

مقدمه: کاهش فقر یکی از مهم ترین اهداف اقتصادی و اجتماعی سیاست مداران و برنامه ریزان در جوامع مختلف است. زنان بیش از مردان در معرض فقر و تبعیض جنسیتی قرار دارند. این مسئله به این دلیل است که زنان از قابلیت‌ها و امکانات لازم برای توانمندی و کاهش فقر برخوردار نیستند. از این رو، برای سیاست گذاری و تدوین برنامه های فقرزدا در کشور به ویژه در خانوارهای با سرپرست زن، لازم است با بهره گیری از شاخصهای سنجش فقر، پیش از هر اقدامی تصویری دقیق از وضعیت فقر آنها ترسیم شود. در این مقاله سعی بر این است پس از اندازه گیری شاخص فقر چندبعدی در خانوارهای با سرپرست زن و مرد به تجزیه و تحلیل وضعیت فقر زنان سرپرست خانوار پرداخته شود و عوامل موثر بر فقر آنها نیز سنجیده شود. روش: در این مطالعه محاسبه شاخص فقر چندبعدی زنان و مردان سرپرست خانوار به روش آلکایر و فوستر (AF) در سه بعد آموزش، سلامت و استاندارد زندگی و با سیستم وزن دهی برابر صورت گرفته است. بدین منظور از داده های خام هزینه-درآمد خانوار مرکز آمار ایران سال ۱۳۹۴ استفاده شده است. علاوه بر این، به منظور بررسی عوامل موثر بر فقیر شدن زنان سرپرست خانوار مدل رگرسیونی لاجیت بکار گرفته شده است. یافته ها: وسعت و شدت فقر در هر دو مناطق شهری و روستایی در میان زنان سرپرست خانوار در مقایسه با مردان بیشتر است و تفاوت زیادی در شاخص فقر چندبعدی زنان سرپرست خانوار در مناطق شهری با رقم ۰/۹۴۲ و شاخص فقر چندبعدی مردان سرپرست خانوار با رقم ۰/۵۱۶ وجود دارد. در مناطق روستایی نیز میزان شاخص فقر چندبعدی زنان سرپرست خانوار معادل ۰/۶۷ و شاخص فقر چندبعدی مردان سرپرست خانوار معادل ۰/۳۶۴ است. بیشترین محرومیت در خانوارهای زن سرپرست در مناطق شهری به ترتیب در زیرشاخصهای دسترسی به شبکه فاضلاب، تعداد سالهای تحصیل و دسترسی به بیمه درمانی و بیشترین محرومیت در مناطق روستایی به ترتیب در زیرشاخصهای دسترسی به شبکه فاضلاب، تعداد سالهای تحصیل و نوع اسکلت بنا بوده است. مدل رگرسیونی لاجیت نیز نشان داد مسن بودن زن سرپرست خانوار، بیکاری و خانه دار بودن وی و همچنین متاهل بودن آنها در مقایسه با سرپرستان مطلقه، احتمال فقیر بودن آنها را افزایش می دهد. بحث: بر اساس یافته های تحقیق فقر چندبعدی خانوارهای با سرپرست زن از فقر چندبعدی خانوارهای با سرپرست مرد در هر دو مناطق شهری و روستایی بیشتر است که نشان دهنده لزوم توجه بیشتر به زنان سرپرست خانوار در برنامه های کاهش فقر است. اندازه گیری شاخص فقر چندبعدی به تفکیک زیرشاخصها نیز بخشهای دارای اولویت در برنامه های کاهش فقر را مشخص کرد. نتایج مدل رگرسیونی لاجیت نیز نشان داد که از نظر برنامه ریزی برای کاهش فقر، زیرشاخص تعداد سالهای تحصیل اهمیت بسیاری دارد؛ زیرا توانمند شدن زنان سرپرست خانوار در بعد آموزش به معنی توانایی یافتن شغل و کسب درآمد است.

کلمات کلیدی:

Alkire and Foster method, Female-headed household, Female poverty, Multidimensional poverty

روش آلکایر و فوستر، زنان سرپرست خانوار، فقر زنان، فقر چندبعدی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1839936>

